

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-08960/2013-ERU

V Praze dne 12. srpna 2013

Č. j. 08960-9/2013-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-08960/2013-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 15. července 2013 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je společnost **POZIS-BAU s.r.o.**, se sídlem Praha 1 – Nové Město, V jámě 1371/8, PSČ 110 00, IČ: 26764741, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **POZIS-BAU s.r.o.**, se sídlem Praha 1 – Nové Město, V jámě 1371/8, PSČ 110 00, IČ: 26764741, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 27. září 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení na pozemku parc. č. [REDAKCE] – ostatní plocha, v katastrálním území Slatina, v obci Brno, zemní práce v přímé souvislosti s opravou poškozeného teleskopického uzávěru vodovodního šoupěte, kdy došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 225, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu, dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti **POZIS-BAU s.r.o.**, se sídlem Praha 1 – Nové Město, V jámě 1371/8, PSČ 110 00, IČ: 26764741, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 80 000 Kč** (slovy:

osmdesát tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 09913.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti POZIS-BAU s.r.o., se sídlem Praha 1 – Nové Město, V jámě 1371/8, PSČ 110 00, IČ: 26764741, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 099131.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 15. července 2013 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností POZIS-BAU s.r.o., se sídlem Praha 1 – Nové Město, V jámě 1371/8, PSČ 110 00, IČ: 26764741 (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 27. září 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení na pozemku parc. č. [REDAKCE] – ostatní plocha, v katastrálním území Slatina, v obci Brno, zemní práce v přímé souvislosti s opravou poškozeného teleskopického uzávěru vodovodního šoupěte, kdy došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 225, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly zahájené dne 26. března 2013 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu č. j. 02965-2/2013-ERU ze dne 25. března 2013 vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontroly bylo provedeno dne 4. dubna 2013 místní šetření.

II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl dne 27. září 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení na pozemku parc. č. [REDAKCE] – ostatní plocha, v katastrálním území Slatina, v obci Brno, zemní práce v přímé souvislosti s opravou poškozeného teleskopického uzávěru vodovodního šoupěte, kdy došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 225, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Kontrolní orgán zjistil, že poškození vodárenského zařízení bylo způsobeno účastníkem řízení, který na okolních pozemcích vykonával zemní práce dle objednávky č. SD1001138, zakázka č. 085805. Objednatelkou byla společnost CTP Invest, spol. s r.o., IČ: 261 66 453, se sídlem Humpolec, Central Trade Park D1 1571, PSČ 396 01.

Zjištěné skutečnosti o důsledcích činnosti prováděné v ochranném pásmu plynárenského zařízení provozovaném JMP Net, s.r.o., jsou uvedeny v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v SAP PM: 33/327982, ze dne 30. září 2011, který je nedílnou přílohou tohoto protokolu. Zároveň byla z místa aktivního zásahu do zařízení plynárenské distribuční soustavy pořízena, prostřednictvím zaměstnanců společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., provozní oblast Brno (MSO Brno – východ), fotografická dokumentace.

Kontrolní orgán dále zjistil, že účastník řízení v měsíci lednu 2011 vykonával „zemní práce a základy pro 3 ks DockHouse“ dle objednávky č. SD1001138, zakázka č. 085805 pro společnost CTP Invest, spol. s r.o. Dokončené práce byly následně protokolárně předány objednateli (Zápis o odevzdání a převzetí budovy nebo stavby), tj. společnosti CTP Invest, spol. s r.o. Ze zápisu o odevzdání a převzetí budovy nebo stavby s popisem „Zemní práce a základy pro 3 ks DockHouse“ je zřejmé, že při stavbě došlo k poškození teleskopického uzávěru vodovodního šoupěte, který je provozován společností Brněnské vodárny a kanalizace, a.s. Poté, v termínu od 27. září 2011 do 30. září 2011 byla účastníkem řízení provedena oprava citovaného uzávěru a protokolárně předána objednateli (Zápis odevzdání a převzetí budovy nebo stavby s popisem Oprava poškozeného teleskopického uzávěru vodovodního šoupěte).

K poškození středotlakého plynovodu PE d 225 došlo zaměstnancem účastníka řízení při opravě poškozeného teleskopického uzávěru vodovodního šoupěte, a to tak, že samotné výkopové práce byly prováděny ručně, ale při nadměrné hloubce výkopu (cca 2 m) byl strojně odstraňován kámen a zub traktobagru vlivem špatné manipulace strojníka narazil do plynárenského zařízení. Opravu vodárenského zařízení požadovala společnost CTP Invest, spol. s r.o. Účastník řízení při kontrole dne 4. dubna 2013 rovněž uvedl, že na pozemku, kde se nacházel vodovodní uzávěr, zemní práce dle objednávky č. SD1001138 neprobíhaly, účastník řízení zde pouze uložil písek a následkem uložení došlo k poškození vodovodního uzávěru. Vodovod, z něhož ústilo šoupě, se nacházel ve stejné hloubce jako plynovod a vzdálenost mezi plynovodem a šoupětem byla cca 30 cm.

Existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z protokolárně předaného obvodu staveniště, viz. Zápis o předání a převzetí staveniště sepsaný dne 2. ledna 2011 a výkresové dokumentace ze dne 15. prosince 2010.

Vzniklé poškození středotlakého plynovodu pak bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě, tj. protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. 33/327982 a protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení k doprovodnému úniku zemního plynu v množství vyjádřeném hodnotou ve výši 3882 m³ za dobu jeho trvání v délce 120 minut. Dodávky zemního plynu byly přerušeny 6 konečným odběratelům. Veškeré náklady spojené s opravou středotlakého plynovodu a únikem zemního plynu uhradil účastník řízení bezezbytku.

Tyto zjištěné skutečnosti vycházejí z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu sp. zn. KO-02965/2013-ERU a jsou uvedeny také v Protokolu č. K009913 ze dne 17. května 2013, se kterým byl jednatel účastníka řízení, pan [REDAKCE] dne 22. května 2013 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Účastník řízení se k Protokolu č. K010713 ze dne 30. dubna 2013 nikterak nevyjádřil ani nevznesl žádné námítky k průběhu kontroly či k jejím závěrům.

IV. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil Úřad po vyhodnocení všech uvedených skutečností podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Dne 11. července 2013 zaslal správní orgán účastníkovi řízení oznámení o zahájení správního řízení č. j. 08960-1/2013-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 15. července 2013 a ve kterém byl poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení svého práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení ani nenavrhl žádné další důkazy.

Dne 11. července 2013 převzal správní orgán do správního spisu kontrolní spis sp. zn. KO-02965/2013-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 08960-3/2013-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z výše uvedeného kontrolního spisu za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplňoval.

Dne 22. července 2013 zaslal správní orgán účastníkovi řízení usnesení č. j. 08960-4/2013-ERU, ve kterém účastníkovi řízení uložil povinnost zaslat Úřadu do 7 dnů od převzetí předmětného usnesení kopii výkazu zisku a ztrát za minulé a aktuální účetní období nebo jiný obdobný doklad, kterým by účastník řízení doložil své aktuální hospodářské výsledky či majetkové poměry. Toto usnesení bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne. Účastník řízení správnímu orgánu požadované podklady zaslal dne 24. července 2013.

Dne 29. července 2013 provedl správní orgán dokazování mimo ústní jednání, o čemž byl sepsán protokol č. j. 08960-7/2013-ERU. O této skutečnosti byl účastník řízení dne 22. července 2013 vyrozuměn oznámením o dokazování č. j. 08960-5/2013-ERU zaslaným téhož dne. Dokazování proběhlo tak, že se oprávněná úřední osoba seznámila s listinami obsaženými ve spisu.

Dne 29. července 2013 pak správní orgán zaslal účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 08960-8/2013-ERU, které mu bylo doručeno dne 30. července 2013. V něm správní orgán informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, než bude rozhodnutí ve věci vydáno. Účastník řízení této možnosti nevyužil a žádné vyjádření správnímu orgánu nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům řízení ani nenavrhл provedení dalších důkazů a neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, jenž měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu věci

Účastník řízení prováděl dne 27. září 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení na pozemku parc. č. [REDAKCE] – ostatní plocha, v katastrálním území Slatina, v obci Brno, zemní práce v přímé souvislosti s opravou poškozeného teleskopického uzávěru vodovodního šoupěte, kdy došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 225.

K poškození středotlakého plynovodu došlo zaměstnancem účastníka řízení při opravě poškozeného teleskopického uzávěru vodovodního šoupěte, kdy tyto byly prováděny ručně, ale při nadměrné hloubce výkopu (cca 2 m) byl strojně odstraňován kámen a zub traktobagru vlivem špatné manipulace strojníka narazil do plynárenského zařízení. Vodovod, z něhož ústilo šoupě, se nacházel ve stejné hloubce jako plynovod a vzdálenost mezi plynovodem a šoupětem byla cca 30 cm. Existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení prokazatelně známa z protokolárně předaného obvodu staveniště, viz. Zápis o předání a

převzetí staveniště sepsaný dne 2. ledna 2011 a výkresové dokumentace ze dne 15. prosince 2010.

Účastník řízení prováděl zemní práce na základě objednávky č. SD1001138, zakázka č. 085805 společnosti CTP Invest, spol. s r. o. Poškození plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho opravu. Vzniklá škoda byla účastníkem řízení uhrazena.

Zjištěné skutečnosti o důsledcích činnosti prováděné v ochranném pásmu plynárenského zařízení provozovaném JMP Net, s.r.o., jsou uvedeny v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo 33/327982, ze dne 30. září 2011. Zároveň byla z místa aktivního zásahu do zařízení plynárenské distribuční soustavy pořízena, prostřednictvím pracovníků RWE Distribuční služby, s.r.o., fotografická dokumentace.

Vzniklé poškození středotlakého plynovodu pak bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě, tj. protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. 33/327982 a protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení k doprovodnému masivnímu úniku zemního plynu v množství vyjádřeném hodnotou ve výši 3882 m³ za dobu jeho trvání v délce 120 minut. Dodávky zemního plynu byly přerušeny 6 konečným odběratelům. Veškeré náklady spojené s opravou středotlakého plynovodu a únikem zemního plynu uhradil účastník řízení bezzbytku.

VI. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona přitom vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě tak není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který prováděl zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu.

Správní orgán se tak při posuzování správního deliktu účastníka řízení mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického zákona), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl práce s maximální opatrností.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Tím, že účastník řízení prováděl dne 27. září 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení na pozemku parc. č. [REDAKCE] – ostatní plocha, v katastrálním území Slatina, v obci Brno, zemní práce v přímé souvislosti s opravou poškozeného teleskopického uzávěru vodovodního šoupěte, kdy byl strojně odstraňován kámen a zub traktobagru vlivem špatné manipulace strojníka narazil do plynárenského zařízení a došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 225, postupoval tak v rozporu s dikcí ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl svou činnost v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlaké plynovodní přípojky. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že svou činnost prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení rovněž prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení prokazatelně známa z protokolárně předaného obvodu staveniště, viz. Zápis o předání a převzetí staveniště sepsaný dne 2. 1. 2011 a výkresové dokumentace ze dne 15. 12. 2010. Účastník řízení si tak musel být vědom, že se při provádění této činnosti nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto si účastník řízení nenechal vytyčit polohu plynárenského zařízení a tak nepostupoval dostatečně obezřetně a v souladu se zákonem.

K samotnému poškození středotlakého plynovodu v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona došlo při provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu.

Ust. § 68 energetického zákona zakazuje v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti, které by mohly ve svých důsledcích ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Tento kategorický zákaz je tedy legislativně upraven z důvodu ochrany plynárenských zařízení, kolem kterých se ochranné pásmo nachází. Smyslem uvedeného ustanovení tak nemůže být pouze zákaz činností obecně nebezpečných, ale všech činností, které by toto zařízení mohly ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení plynárenského zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Provádění prací prostřednictvím strojního mechanismu v místě, kde se nachází ochranné pásmo zařízení plynárenské soustavy, takovouto činností nepochybně je. Způsob, jak naplnit porušení tohoto zákazu, energetický zákon nestanoví, činí však adresáty právní normy plně odpovědné za výsledek. Nadto správní orgán uvádí, že postup účastníka řízení v posuzovaném případě přitom nelze chápat jako bdělý postup ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství vyjádřeném hodnotou ve výši 3882 m³ za dobu jeho trvání v délce 120 minut. Svým jednáním tak ohrozil spolehlivost i bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 27. září 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení na pozemku parc. č. [REDAKCE] – ostatní plocha, v katastrálním

území Slatina, v obci Brno, zemní práce v přímé souvislosti s opravou poškozeného teleskopického uzávěru vodovodního šoupěte, kdy došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 225, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty stricto sensu materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. § 3 odst. 1 trestního zákona a § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě, kdy účastník řízení poškodil středotlaký plynovod PE d 225, v konečném důsledku pak znamenající masivní únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství vyjádřeném hodnotou ve výši 3882 m³ za dobu jeho trvání v délce 120 minut, kdy dodávky zemního plynu byly přerušeny 6 konečným odběratelům, došlo k naplnění materiální stránky trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť byl narušen zájem společnosti na nepřetržitém provozu plynárenského zařízení a zájem na ochraně života, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob, který byl daným jednáním ohrožen.

Správní úřad se také zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil, například pokud by byly zemní práce prováděny ručně s maximální opatrností. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci

účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Výše uvedeným jednáním se účastník řízení dopustil spáchaní správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Účastník řízení se dopustil spáchaní správního deliktu uvedeného v ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, za který lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 24. června 2013 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchaní a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě Úřad přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně plynárenského zařízení a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob, jak naplnit toto ustanovení zákona sám energetický zákon účastníkovi řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlédnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Správní orgán má za to, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a nezvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození středotlakého plynárenského zařízení nedošlo.

Porušení povinností vyplývajících z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona považuje správní orgán za závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy. Správní orgán zastává názor,

že poškozením plynárenského zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost plynárenské soustavy jako takové. Především se jedná o možný únik plynu do ovzduší, možné přerušení dodávky konečným zákazníkům a také možnost, že nedodržením stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán posuzoval také otázku způsobu spáchání správního deliktu. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlédnuto k tomu, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu prostřednictvím strojního mechanismu, což je v rozporu s vydaným stanoviskem správce plynárenského zařízení když nedošlo k jeho vytyčení a v rozporu se zákonnou povinností počínat si takovým způsobem, aby nedošlo k ohrožení plynárenského zařízení, k čemuž správní orgán přihlédl jako k přitěžující okolnosti.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlaký plynovod PE d 225, přičemž došlo k masivnímu úniku zemního plynu do ovzduší v celkové hodnotě 3882 m³ za dobu jeho trvání v délce 120 minut. Dodávky zemního plynu byly přerušeny 6 konečným odběratelům. Tyto údaje vypovídají o středně velké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k těmto skutečnostem přihlédl při stanovení výše pokuty jako k přitěžujícím.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 120 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán

ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

V neposlední řadě tak správní orgán přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení je právnickou osobou zapsanou v obchodním rejstříku, vycházel Úřad při stanovení výše pokuty z výkazu zisků a ztrát ke dni 31. prosince 2011 a ke dni 31. prosinci 2012, zasláných účastníkem řízení dne 24. července 2013. Správní orgán z výkazu zisku a ztrát ke dni 31. prosince 2011 zjistil, že účastník řízení vykázal v účetním období roku 2011 hospodářský výsledek před zdaněním ve výši [REDAKCE], provozní výsledek hospodaření ve výši [REDAKCE] a tržby za výkony ve výši [REDAKCE]. Správní orgán z výkazu zisku a ztrát ke dni 31. prosince 2012 zjistil, že účastník řízení vykázal v účetním období roku 2012 hospodářský výsledek před zdaněním ve výši [REDAKCE], provozní výsledek hospodaření ve výši [REDAKCE] a tržby za výkony ve výši [REDAKCE]. S ohledem na tyto údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu)

na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 80 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Ing. Petr Novotný
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly